

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.4.2020.
COM(2020) 177 final

2020/0067 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2017/352 kako bi se upravljačkim tijelima ili nadležnim tijelima omogućila fleksibilnost u naplati pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture u kontekstu pandemije COVID-a 19

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Uredbom (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2017. uspostavljen je okvir za pružanje lučkih usluga i zajednička pravila o financijskoj transparentnosti luka¹ (dalje u tekstu: „Uredba (EU) 2017/352”). Njezinim člankom 13. propisano je da države članice osiguravaju naplatu pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture.

Pandemija COVID-a 19 ima ozbiljne posljedice za pomorski promet i financijsku održivost operatera. Privremena suspenzija ili odgoda plaćanja pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture mogla bi pomoći brodarima u ovim izvanrednim okolnostima.

Člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/352 propisano je da države članice osiguravaju naplatu pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture.

Pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture definirane su u članku 2. stavku 9. Uredbe (EU) 2017/352 kao „pristojba koja se naplaćuje u izravnu ili neizravnu korist upravljačkog tijela luke ili nadležnog tijela za upotrebu infrastrukture, objekata i usluga, uključujući plovne putove za pristup dotičnim lukama, kao i pristup postupanju s putnicima i teretom, ali isključujući cijenu zakupa zemlje i pristojbe s jednakim učinkom”.

Pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture korisnicima luke, tj. brodovlasnicima ili operaterima, naplaćuje upravljačko tijelo luke ili nadležno tijelo.

Člankom 13. stavkom 4. Uredbe (EU) 2017/352 propisuje se da se pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture mogu razlikovati, među ostalim za određene kategorije korisnika, ali se ni upravljačkom tijelu luke ni nadležnom tijelu ne dopušta ukidanje, suspendiranje, smanjivanje ili odgoda plaćanja pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture za sve korisnike luke.

Novom prijelaznom odredbom državama članicama pružit će se mogućnost da dopuste upravljačkim tijelima luke ili nadležnim tijelima da odluče hoće li:

- ukinuti (dati oprost plaćanja, tj. uopće ne zahtijevati plaćanje); ili
- suspendirati (zamrznuti ili privremeno obustaviti plaćanje za određeno vremensko razdoblje); ili
- smanjiti (smanjiti iznos plaćanja); ili
- odgoditi plaćanje pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture (zahtijevati plaćanje na kasniji datum).

Budući da se ne zna do kada će pandemija COVID-a 19 utjecati na pomorski promet, a kako bi se omogućila dovoljna fleksibilnost u tom sektoru, nova prijelazna odredba primjenjivat će se na pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture za razdoblje od 1. ožujka 2020. do 31. prosinca 2020.

Člankom 13. stavkom 5. Uredbe (EU) 2017/352 propisuje se: „Upravljačko tijelo luke ili nadležno tijelo osigurava da su korisnici lučke infrastrukture obaviješteni o svim promjenama u prirodi i razini pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture najmanje dva mjeseca prije datuma na koji te promjene stupaju na snagu.”

¹ Uredba (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2017. o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o financijskoj transparentnosti luka, SL L 57, 3.3.2017., str. 1.

Zahtjev obavješćivanja „najmanje dva mjeseca prije” ne bi se trebao primjenjivati u izvanrednim okolnostima kao što je aktualna kriza uzrokovana koronavirusom. Stoga se predloženom izmjenom upravljačkim tijelima luke ili nadležnim tijelima dopušta da u izvanrednim okolnostima odstupe od odredbe koja se odnosi na obavješćivanje „najmanje dva mjeseca prije” te im se dopušta da takve obavijesti izdaju i u kraćem roku, čiju duljinu određuje upravljačko tijelo luke ili nadležno tijelo.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u predmetnom području**

Uredbom (EU) 2017/352 ne predviđa se mogućnost da lučke vlasti u izvanrednim okolnostima, primjerice onima uzrokovanim izbijanjem pandemije COVID-a 19, ukinu, suspendiraju, smanje ili odgode plaćanje pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture. Uredbu bi stoga trebalo izmijeniti kako bi se omogućilo ublažavanje posljedica aktualne krize i osigurala pravna sigurnost za države članice, njihova nadležna tijela i pojedince.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Dobro funkcioniranje pomorskog prometa ovisi o ekonomskoj uspješnosti broдача. Ekonomske posljedice aktualne pandemije COVID-a 19 za brodare uključuju nepovoljne utjecaje na njihovu financijsku stabilnost te će se ozbiljno negativno odraziti na prometni sustav i gospodarstvo u cjelini. Izmjena Uredbe (EU) 2017/352 kojom bi se državama članicama dopustilo da upravljačkim tijelima luke ili nadležnim tijelima omoguće fleksibilnost u odlukama da ukinu, suspendiraju, smanje ili odgode plaćanje pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture može pomoći u rješavanju tog problema. Države članice morat će osigurati usklađenost donesenih mjera s pravilima o državnim potporama.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ova se inicijativa temelji na članku 100. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Tom se odredbom dopušta donošenje svih odgovarajućih odredaba za pomorski promet te je već poslužila kao osnova za donošenje Uredbe (EU) 2017/352.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Države članice ne mogu ostvariti ciljeve prijedloga u dovoljnoj mjeri iz sljedećih razloga: U Uredbi (EU) 2017/352 ne postoji mogućnost da države članice dopuste da lučke vlasti ukinu, suspendiraju, smanje ili odgode plaćanja pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture zbog razloga poput onih koji se ovdje navode. Taj se cilj može postići samo izmjenom Uredbe.

- **Proporcionalnost**

Ovaj je prijedlog ograničenog trajanja i ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje cilja ublažavanja posljedica aktualne pandemije COVID-a 19 u okviru funkcioniranja Uredbe (EU) 2017/352. Stoga je predložena mjera proporcionalna.

- **Odabir instrumenta**

Budući da se pravnim aktom mijenja Uredba (EU) 2017/352, prikladan je pravni instrument uredba.

3. **REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA**

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Riječ je o hitnoj mjeri potaknutoj iznenadnim i nepredvidivim izbijanjem pandemije COVID-a 19. Zato mjera nije relevantna za program za primjerenost propisa i nije provedena *ex post* evaluacija.

- **Savjetovanja s dionicima**

S obzirom na hitnost situacije službena savjetovanja s dionicima nisu provedena. Međutim, neka tijela država članica i neke luke već su najavili mjere slične onima koje su ovdje predviđene.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Kao što je objašnjeno, odgovarajuće prikupljanje stručnog znanja nije bilo moguće zbog hitnosti situacije.

- **Procjena učinka**

S obzirom na hitnost situacije procjena učinka nije mogla biti provedena.

- **Temeljna prava**

Nije primjenjivo.

4. **UTJECAJ NA PRORAČUN**

Nije primjenjivo.

5. **OSTALI ELEMENTI**

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Mjera ne uključuje posebne mehanizme praćenja ili izvješćivanja. Međutim, od država članica zatražit će se izvješćivanje o primjeni mjera, što je povezano sa zahtjevom iz članka 20. Uredbe (EU) 2017/352 o pripremi izvješća o funkcioniranju i učinku Uredbe za Europski parlament i Vijeće do 24. ožujka 2023.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U članku 21. Uredbe (EU) 2017/352 dodaje se novi stavak 3. Novom se odredbom predviđa mogućnost da države članice, ne dovodeći u pitanje odredbe iz članka 13. stavka 1., dopuste upravljačkim tijelima luke ili nadležnim tijelima da ukinu, suspendiraju, smanje ili odgode plaćanje pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture za razdoblje od 1. ožujka 2020. do 31. prosinca 2020. Ukidanje, suspendiranje, odgoda plaćanja ili smanjenje pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture mora biti transparentno, objektivno i nediskriminirajuće za sve korisnike luke koji podliježu obvezi plaćanja pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture. Novom se odredbom uz to dopušta upravljačkim tijelima luke i nadležnim tijelima odstupanje od zahtjeva obavješćivanja od „najmanje dva mjeseca” unaprijed iz članka 13. stavka 5. Uredbe (EU) 2017/352.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2017/352 kako bi se upravljačkim tijelima ili nadležnim tijelima omogućila fleksibilnost u naplati pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture u kontekstu pandemije COVID-a 19

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija³,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Pandemija COVID-a 19 jako utječe na pomorski promet. Posljedice za pomorski promet i lučku infrastrukturu od 1. ožujka 2020. sve su veće i vjerojatno će biti prisutne tijekom cijele 2020. Ukidanje, suspendiranje, odgoda plaćanja ili smanjenje pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture stoga bi moglo pomoći brodarima da se financijski održe u ovim izvanrednim okolnostima.
- (2) Člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ od država članica zahtijeva se da osiguraju da upravljačko tijelo luke ili nadležno tijelo naplaćuju pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture. Nisu predviđeni izuzeci za tu obvezu naplate pristojbi, čak ni u izvanrednim okolnostima.
- (3) S obzirom na posljedice pandemije COVID-a 19 primjereno je državama članicama dopustiti da upravljačkim tijelima luka ili nadležnim tijelima omoguće ukidanje, suspendiranje, odgodu plaćanja ili smanjenje pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture za razdoblje od 1. ožujka 2020. do 31. prosinca 2020. Ukidanje, suspendiranje, odgoda plaćanja ili smanjenje pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture treba biti transparentno, objektivno i nediskriminirajuće za sve korisnike luke koji podliježu obvezi plaćanja pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture.

² SL C , , str. .

³ SL C , , str. .

⁴ Uredba (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2017. o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o financijskoj transparentnosti luka (SL L 57, 3.3.2017., str. 1.).

- (4) S obzirom na hitnost situacije, primjereno je upravljačkim tijelima luka ili nadležnim tijelima omogućiti odstupanje od obveze obavješćivanja korisnika lučke infrastrukture o svim promjenama u prirodi i razini pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture najmanje dva mjeseca prije datuma na koji te promjene stupaju na snagu, koja je propisana člankom 13. stavkom 5. Uredbe (EU) 2017/352.
- (5) S obzirom na to da je za postizanje cilja ove Uredbe potrebna izmjena Uredbe (EU) 2017/352, a imajući u vidu hitnost situacije uzrokovane pandemijom COVID-a 19, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (6) S obzirom na hitnost zbog izvanrednih okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID-a 19 u kojima su predložene mjere opravdane, a posebno zbog potrebe da se te mjere donesu brzo kako bi brodari mogli i dalje financijski funkcionirati, primjereno je predvidjeti iznimku od roka od osam tjedana iz članka 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (7) Izbijanje pandemije COVID-a 19 je nepredvidljiv i iznenadan događaj te zbog toga donošenje takvih mjera u uobičajenim rokovima nije bilo moguće. Stoga bi odredbe ove Uredbe trebale obuhvaćati i pristojbe za razdoblje prije njezina stupanja na snagu. S obzirom na prirodu tih odredaba, takav pristup ne bi trebao dovesti do povrede legitimnih očekivanja osoba na koje se odnose.
- (8) Ova Uredba trebala bi hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

U članku 21. Uredbe (EU) 2017/352 dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Odstupajući od članka 13. stavka 1. države članice mogu dopustiti upravljačkom tijelu luke ili nadležnom tijelu da ne naplaćuje ili da suspendira ili smanji pristojbu za upotrebu lučke infrastrukture ili da odgodi plaćanje pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture za razdoblje od 1. ožujka 2020. do 31. prosinca 2020. Ukidanje, suspendiranje, odgoda plaćanja ili smanjenje pristojbe za upotrebu lučke infrastrukture mora biti transparentno, objektivno i nediskriminirajuće za sve korisnike luke koji podliježu obvezi plaćanja pristojbi za upotrebu lučke infrastrukture.

Upravljačko tijelo luke ili nadležno tijelo mora osigurati da su korisnici luke i predstavnici ili udruženja korisnika luke o tome obaviješteni. Rok od dva mjeseca iz članka 13. stavka 5. ne primjenjuje se.”

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik